

Kuli Barnabás

AMIKOR CUKORNÁDAT VÁGTAM A TRÓPUSOKON

Reunionról akkor hallottunk először, amikor jó sorsunk lehetővé tette trópusi nyaralásunkat az ott dolgozó gyerekeknél. A sziget mindössze 50 km széles és 70 km hosszú, Madagaskár és Mauritius között található az Indiai óceánban. Franciaország tengerentúli megyéje, ahol uniós szabályok érvényesek. A magas hegyek között megbúvó kis települések, az ezernyi vízesés, a türkizkék óceán egzotikus nyaralóhelyei és a világ ma is működő vulkánjainak egyike, a Piton de la Fournaise teszik változatossá ezt a trópusi szigetet. 2010-ben Reunion vulkáni csúcsait, völgykatlanait és sziklafalait az UNESCO a Világörökség kincsei közé választotta.

Reunion földrajzi helyzete

A sziget dél-keleti részét Vad Dél-nek, Sud Sauvage -nak hívják. Saint-Philippe, Saint-Joseph, Saint-Pierre városok, a Cascade de Langevin vízesés, és a kissé keletebbre eső láva folyások útja tartozik ehhez a vidékhez. Pár napot itt töltöttünk, hogy megismerjük a kreol emberek életét. Házigazdánk, Didier egy fiatalos, mosolygós férfi büszkén vezetett végig 10 hektáros birtokának egy részén. Ott jártunkkal egy időben a közeli városban, Saint-Joseph-ben egy vidékfejlesztési konferencia zajlott, amin ő gyakorlati bemutatóval vett részt. E rendezvénynek magyar résztvevői is voltak, így végre találkoztunk egy olyan kreol emberrel, aki tudta pontosan, hol van kis hazánk a térképen. A magyar hanglejtésünket figyelve megállapította, hogy semelyik nyelvhez nem hasonlítható. Fiatalos alkatát látva nem gondoltuk, hogy már

A sziget térképe

1987 óta gazdálkodik. Sétánkat a vetiver növény megismerésével kezdtük, aminek kellemes illata elűzi a molyokat a szekrényből, majd Didier lelkesen mesélt a cukornádról, ami Reunion „mindennapi kenyere”. A sziget az 1700-as évektől kávéültetvényekről volt híres, és csak az 1806-os ciklon után telepítettek cukornádat a kávé helyére.

A nádak fajtái közül 70% sárga-szárú, Didier is részt vett a legjobb fajta létrehozásában, amit számmal jelöltek, ez az R 570-es. A száraz évszakokban vágják, júliustól decemberig, még mindig kézi erővel, mert a terep adottságai miatt nehéz gépesíteni. Egy ember naponta 4-5 tonnát termel. Szigorúan korlátozzák a napi leadást, hogy ne legyenek aránytalanságok a birtokok között. Ennyi ismeretanyag után jött a gyakorlat, Didier egy hatalmas, éles machete-vel megmutatta a nádvágás technikáját, amit azután kipróbálhattak a vállalkozó kedvű férfi családtagok. A kreol gazda csodálkozó tekintettel nézte ügyes mozdulataimat, ami visszaidézte jásztelki gyermekkoromat, amikor ugyanígy vágtam kukoricaszárát. Megfelelne napszámosnak – mondta rólam Didier elismerően, s örültünk, hogy kellemes emléke maradt rólunk, magyarokról.

Megszagoltunk almaillatú-levelű fát, megcsodáltuk az ezen a vidéken jellemző vacoát a pimpin nevű termésével, s a vadon nőtt papaya fák után egy érdekes cserjéhez érkeztünk. Ez volt a Bourbon pointu café, hegyes kávé, ami a szemek hosszúság, kúp alakjáról kapta a nevét. Jelenleg a világ legdrágább kávéi közé tartozik. Legnagyobb előnye az alacsony, 07 %-os koffeintartalma, ami fele az arabica kávénak. A szigeten japán segítséggel 2007 óta kezdték el újra termesztetni. Másnap a gazdasszony házi lekvárjait reggeliztük, s megköszönve Didier ajándék bambuszait fájó szívvel búcsúztunk el a kedves kreol házaspártól. A falusi idill jelképe lett számunkra a Far Far birtok, amire mindig örömmel emlékezünk..

A Piton de la Fournaise a sziget aktív vulkánja és a táj ahol a láva érintkezik az óceánnal kihagyhatatlan látnivaló a turisták számára. A Vad Dél vidék keleti része ez, az útjelzőtáblákon az egyes lávafolyások évszámai követhetőek. A fotó az eddigi legnagyobb, 2007-es lávafolyásra épített úton készült, látszik a csupasz táj, növényeknek semmi nyoma.

1977-ben Sainte-Rose falu egy részét elöntötte az izzó láva, de a templom bejáratához érve kikerülte a lépcsőket. A templom melletti Szűz Mária szobor talapzatát is megkerülte, s a szobrot sem pusztította el. Ez a csoda zarándokhellyé tette a templomot, amit azóta a láváról neveztek el.

Az évtizedek óta meghagyott magma láttán képzeletemben megjelent a láva, látam a szikrázó tűz vörösét és meghatódva lépkedtem a fekete lávaközet mellett. Elhittem a csodát, s a felemelő érzésemet fokozta, hogy két héttel Nagyboldogasszony napja után voltunk itt, a napernyős Szűz Mária szobrot még a hívők csokrai borították. A Cascade de Langevin vízsugarai, mint ezernyi ér borították be a sziklafalat, s a kristálytiszta zuhatagok átlátszó fátyolként zúdultak alá a tó vizébe, mely smaragd zölden, vagy néhol lapislazuli kéken hullámozott. Igazat adtunk az útikönyvnek, ami a sziget legszebb vízeséseként méltatja e természeti csodát. A mondás szerint, vigyázzunk vágvainkkal, mert beteljesülhetnek. Nyaralásunk Reunion szigetén egy mesébe illő álom megvalósulása. Lelkesedésünk e földi paradicsom iránt töretlen, s azt kérem a sorstól, hogy a kaland folytatódjon! Reunion visszavár!

A szerző cukornádat vág

Sainte-Rose

L'Eglise Notre Dame des laves

A napernyős Szűz Mária-szobor

Cascade de Langevin

